

NR 2 2025

Kyrka + skola = sant
Trons ABC: Undervisning

Svenska
kyrkan

JOHANNEBERGS
FÖRSAMLING

Blir Jesus årets influencer?

I december i fjol släppte Ungdomsbarometern sin trendrapport för 2025, där Jesus förutspåddes att bli årets influencer. En och annan kanske höjde på ögonbrynen när de läste det? Sverige är ju världens mest sekulariserade land, enligt så gott som alla internationella jämförelser, även om den senaste SOM-undersökningen noterade ett trendbrott också på den punkten.

Stämmer detta med hur det ser ut "på golvet"? Ja, skulle jag säga. Sedan en tid har många församlingar, i alla möjliga kyrkor, noterat att något håller på att hända. Vi märker det också. Till gudstjänster kommer många nya, inte minst unga män, som är nyfikna på Jesus och kristen tro. De flesta är inte döpta och har ingen eller liten erfarenhet av kyrkan sedan tidigare.

Också i mötet med gymnasieklasser tycker jag mig se en motsvarande förändring. Varje termin träffar jag några klasser från en gymnasieskola i närheten av Johannebergskyrkan. Upplägget är enkelt: eleverna besöker kyrkan och träffar en präst, samt besöker

en moské och synagogan inom ramen för ämnet religionskunskap. Eleverna får möjlighet att ställa sina frågor kring religion och religiöst liv i allmänhet och kristen tro och liv i synnerhet. Tidigare – och fortfarande – är frågor kring tro och vetande återkommande, liksom hur det inom en och samma religion kan rymmas så många olika uppfattningar. Men i höstas fick jag en fråga som jag aldrig fått tidigare: varför finns det så få bilder på helgon i svenska kyrkor? Efter den lektionen hamnade läraren, ett tiotal ungdomar och jag framför den

Kristusikon som hänger i Johannebergskyrkans absid och samtalade där både om Bibelns bildförbud och Guds människoblivande i Jesus Kristus.

En tillfällighet eller ett tecken på att något håller på att förändras? Det får framtiden utvisa.

Niclas Bergenheim, präst

"något håller på att hända"

Det inkluderande &-tecknet, som är namnet på denna tidning, uttrycker att Johannebergs församling vill verka för sammanhang och gemenskap. Mellan människor, och mellan människor och Gud. Tidningen utkommer med fyra nummer per år. Den räknas som samhällsinformation och delas ut gratis till alla hushåll inom församlingens geografiska gränser.

JOHANNEBERGS FÖRSAMLING

🌐 www.svenskakyrkan.se/johanneberg
📘 [johannebergsforsamling](https://www.johannebergsforsamling.se)
📘 [buraskyrkan](https://www.buraskyrkan.se)
📍 Walleriusgatan 1
☎ 031-731 61 30 (gemensam växel)
✉ johanneberg.forsamling@svenskakyrkan.se

BOKNING AV DOP, VIGSEL, BEGRAVNING:

☎ 031-731 66 00
✉ gbg.bokning.centrum@svenskakyrkan.se

PRÄSTER – TILLGÄNGLIGA FÖR SJÄLAVÅRD OCH BIKT:

Mattias Sundkvist, församlingsherde
☎ 031-731 86 35
✉ mattias.sundkvist@svenskakyrkan.se
Niclas Bergenheim, präst
☎ 031-731 86 45
✉ niclas.bergenheim@svenskakyrkan.se
Timothy De Bernardi, präst (tjänstledig 50%)
☎ 031-731 86 58
✉ timothy.debernardi@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: Mattias Sundkvist. Redaktion: Gunnar Persson, Mattias Sundkvist, Ingrid Eliasson, Henrik Westbacke. Produktion: Kyrkbyrå. Sandstens tryckeri. Bildbyrå där inget annat anges.

DIAKONALA RESURSER – TILLGÄNGLIGA FÖR SJÄLAVÅRD, SAMTAL OCH STÖD:

Daniel Brorsson, diakon
☎ 031-731 86 47
✉ daniel.brorsson@svenskakyrkan.se
Kristina Rage, församlingskurator/själavårdare
☎ 031-731 86 26, 0706-12 12 24
✉ kristina.rage@svenskakyrkan.se

Som strömmande regn är min lära,
som daggen faller mina ord,
som skurar över grönska,
som duggregn över gräs.

Ur Bibeln, 5 Moseboken 32:2

Felicia Segerholm och Sofia Starborg besöker regelbundet skolorna i centrala Göteborg med bland annat Bibeläventyret.

Kyrka + skola = *sant*

– När en församling har goda relationer med närliggande skolor är det bra för alla. Det blir en win-win-situation, säger Alexander Dahlquist.

Alexander är pedagog på Vasaskolan och besöker regelbundet de jul- och påskvandringar som Johannebergs församling brukar anordna. Han tycker att kyrka-skola-satsningar är viktiga, men vet att det ser olika ut på olika platser.

– Förutsättningen för goda relationer är såklart att det existerar en relation. Men en relation blir inte till av sig själv – någon behöver ta första steget.

När det gäller skolan och kyrkan så kan initiativet komma från båda håll, tycker Alexander, och hans erfarenhet är att båda vägarna fungerar bra. Skolan kan efterfråga verksamhet, och kyrkan kan både erbjuda och inbjuda.

– Vi som arbetar i skolan har ofta väldigt mycket att göra, och pressen är stor på oss både tidsmässigt, innehållsmässigt och relationellt. En vanlig mellanstadie lärare ska kunna allt, men det går inte att vara bra på alla detaljer. Skolan behöver ta hjälp av olika experter för att ge eleverna en optimal

utbildning. Kyrkan är en bra expertinstans.

Experter på berättelser

Alexander jämför med att idrottselever besöker en judoklubb och lär sig saker av en tränare på plats, och att någon från Göteborgs Dansgille är gästlärare när eleverna ska prova folkdans. Han nämner Bibeläventyret som ett bra exempel på samarbete mellan kyrka och skola. Bibeläventyret är en aktivitet som är kopplad till läroplanen gällande kunskap om både kristendom, judendom och islam. Alexander berättar att en del lärare upplever att barnen är extra uppmärksamma när en extern resurs kommer till klassrummet. Kyrkans personal är proffs på Bibelns berättelser, något som alla mellanstadieelever ska få undervisning i enligt läroplanen.

– För barn är det heller inget konstigt att det händer märkliga saker i en berättelse. Om jag skulle berätta att Jesus red in i Jerusalem på en enhörning skulle de inte tycka att det var konstigare än att han red in på en åsna.

Just Bibeläventyret brukar både barn och lärare tycka om eftersom det innehåller en metodisk bredd med både teater, rapp, stödord, klistermärken, kartor och trolleri.

– Ibland möter man barn som har lite svårare för den allmänna undervisningen, men när Bibeläventyret kommer kan de blomma.

För ett tag sedan kontaktades Alexander av Felicia Segerholm, församlingspedagog i Haga församling, och blev informerad om utbudet för barn och unga. Därför var eleverna nyligen i Hagakyrkan för att få uppleva den populära Symboljakten.

Sprudlande skolsamarbete

Ett besök i Haga församling visar att skolsamarbetet formligen sprudlar. Sedan Felicia började arbeta med satsningen Kyrka + Skola i maj år 2024 har hon tagit fram en mängd olika skolprogram, bland annat Bibeläventyret. I Haga är också musiken en viktig del av verksamheten.

– Arbetet med kyrka och skola har funnits länge, men sett olika ut. När jag började ville man ta ett helhetsgrepp, eftersom undervisning är ett av kyrkans grundläggande uppdrag, säger Felicia.

Arbetet är under utveckling, men redan finns en samlande hemsida för befintliga skolprogram, inarbetad besöksverksamhet och nya initiativ.

Symboljakten är ett av Felicias nystartade skolprojekt, och knyter an till

– Vasaskolans samarbete med Johannebergskyrkan är speciellt, eftersom skolan har haft morgonbön i kyrkan varje vecka sedan 1970-talet, säger Alexander Dahlquist.

två punkter ur det centrala innehållet i läroplanen för samhällsorienterade ämnen. Den ena gäller hemortens historia och vad närområdets platser, byggnader och vardagliga föremål kan berätta om livet där under olika tider. Den andra punkten berör högtider, symboler och berättelser inom kristendom, islam och judendom. Elever i årskurserna tre till fem bjuds in för att lära känna sin hembygd genom att besöka kyrkan. De får leta efter gömda symboler i kyrkbänkarna och i taket, bläddra i psalmboken, tala från predikstolen och ställa frågor om allt mellan himmel och jord.

– Det är underbart att arbeta med skolor, och vi får mängder av spännande kommentarer från alla åldrar. En gång hade vi en gymnasieklass på besök och organisten spelade på orgeln. När hon slutade spela bad några coola killar henne att göra det igen, "för du dribblar så bra med fötterna".

För många elever är ett skolbesök i de lägre årskurserna första gången de kommer in i en så häpnadsväckande lokal.

– När jag öppnar dörrarna till vapenhuset säger eleverna ofta "wow...". Att sedan få öppna dörrarna in till kyrksalen och höra deras "WOW!!!" är något av det bästa med mitt jobb.

Lekfullt kyrkorum

När den här intervjun görs ska Felicia just gå på föräldraledighet. Vikarien Sofia Starborg har lång erfarenhet av

”Att sedan få öppna dörrarna in till kyrk- salen och höra deras WOW!!!”

att arbeta med unga i kyrkan. Som upp- vuxen i Svenska kyrkan har hon symbolspråket

med sig, men har funderat kring barns olika förutsättningar, förkunskaper och framtidsutsikter.

– Jag tycker att Kyrka + Skola-satsningen är väldigt viktig, bland annat bidrar den till att barn och unga får göra kyrkorummet till sitt. Dessutom är just Hagakyrkan ett väldigt läckert kyrkorum, tillägger hon och ler.

Felicia och Sofia har genom arbetet med unga mött fördomar om att kyrkan är stel och konservativ. När pedagogerna uppmuntrar eleverna att gå runt i kyrkorummet så händer det att både lärare och elever blir lite nervösa och undrar om man verkligen får gå på vissa ställen eller stå nära vissa saker. Därför är det viktigt för Felicia och Sofia att uppmuntra barns lekfullhet och utforskande av både de fysiska lokalerna och av vad kristendomen handlar om.

– Vi jobbar oss ofta utifrån och in i våra skolbesök, så att vi på ett naturligt sätt hjälper eleverna att vänja sig vid kyrkorummet. Vi börjar längst bak i kyrkan och pratar om rummet i sig, om fysiska saker som kyrkbänkarna och orgeln. När vi närmar oss dopfunten och altaret kommer vi in på mer centrala delar av kristendomen. Det är en ynnest att få berätta för barn och unga att de är välkomna och att det går bra

att vara nyfiken här inne, säger Felicia.

Sofia till- lägger att de symboler som

är självklara för somliga kan vara svår- tillgängliga för andra.

– Ta altarringen som exempel, vem vågar gå innanför den? Många tror att de inte får göra det, men den är ju bara en symbol för gemenskap utan gränser.

Berättelser med symboler

Felicia och Sofia går igenom lådorna i den fantasieggande Bibeläventyrs- väskan inför kommande skolbesök. I väskan finns bibelböcker i form av små papplådor som rymmer symboler för olika berättelser. I asken för Daniel i lejongropen finns ett litet leksakslejon, i asken om Rut ligger ett veteax och vad den pyttelilla slangbellan med tillhö- rande sten symboliserar är det många som vet.

– Den vanligaste associationen till David och Goliat-berättelsen är Lalehs låt ”Goliat”, och den kan de flesta barn relatera till, berättar Felicia.

– Jag vill att skolorna ska komma hit för att eleverna ska få lära känna det kulturarv som våra kyrkolokaler är, men jag vill också gärna besöka dem för att kunna vara en del av lärarnas och elevernas vardag. De bästa lektionerna är när vi får undervisa innan och efter lunch. Under lunchrasten får vi möjlig- het att arbeta relationsbyggande med

både eleverna och lärarna. Det är fint att få en tydlig inblick i skolans och elevernas vardag.

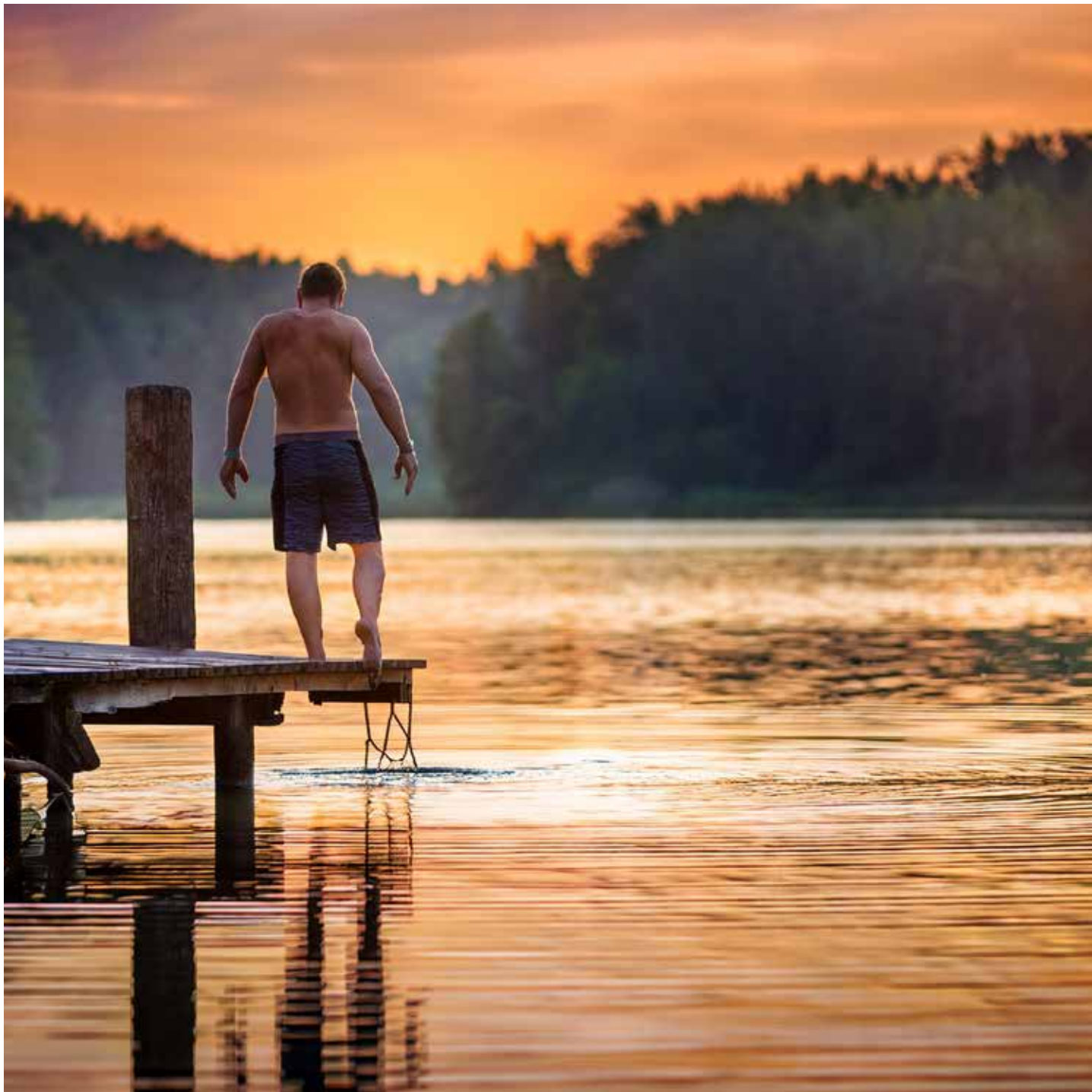
Ett växande ansvar

Sedan Domkyrkopastoratet började satsa på skolarbete och Felicia anställ- des i maj 2024 har Hagakyrkan haft 27 skolbesök, vilket är en ökning som gläder Felicia. Att lämna över arbetet till Sofia är bara roligt, säger hon.

– Jag ser fram emot att få komma tillbaka och se allt du har hittat på. Vi har ansvar för ”alla som verkar inom församlingens gräns” som det står i uppdraget, och det gäller också de som bor någon annanstans men går i skolan eller arbetar här. Jag är stolt över att vi tar det ansvaret på allvar.

Text: Malin Aghed

Foto: John Eliasson

Trons ABC

Undervisning

Man kan ha olika känslor inför begreppet undervisning. En del älskar att lära sig saker. Andra upplever skolan som ett tråkigt måste. Icke desto mindre är undervisning en central del av den kristna verksamheten. Kristendomen har ett sanningssinne som behöver förmedlas: att Jesus är Guds son, som dött och uppstått, för att de som tror på honom skall få förlåtelse och evigt liv.

Detta sanningssinne kan dock förmedlas på olika sätt. Den vanligaste formen av kristen undervisning är sanningens predikan. Inför predikan reagerar många med att det är något som är väldigt tråkigt. Denna upplevelse torde vara ett av kyrkans största misslyckanden.

Frågan är om vi i tillräcklig grad följt Jesu exempel. Jesus var en mycket populär talare, som drog stora skaror av åhörare. Folk kunde säga sådant som "aldrig har någon människa talat som han" (Joh 7:46). Vad gjorde då Jesus, som vi kan ta efter?

Jesus anknöt till människors vardag. Han talade om himmelska ting på sätt som folk kunde relatera till. Han talade om fiske, jordbruk och hantverk, om hunger och törst, om utanförskap och tillhörighet, om ljus och mörker, om liv och död, om människans olika behov och utsatthet. Och han berättade att Gud har med detta att göra, att han bryr sig och vill hjälpa.

Jesus gjorde också det han lärde ut. Om man skall lära ut sanning, räcker det inte att berätta hur man gör. Man behöver också visa simtagen. Jesus visade hur man ber, hur man hjälper människor och hur man älskar Gud. Det är en stor hjälp att också göra det man predikar om, så att man kan bli en förebild och andra kan ta efter. Det är bland annat detta vi har helgonen till.

"Om man skall lära ut sanning, räcker det inte att berätta hur man gör"

Jesus hade en stor förmåga att läsa av människor. Han såg vad de behövde innan de frågat. När någon ställde en fråga, svarade han ofta istället på det han såg att personen behövde. Till en lam man sade han till exempel, att hans synder var förlåtna. Det var inte därför mannen kommit, men Jesus såg, att det var det mannen framför allt behövde. Sedan botade han honom (Mark 2:1-12).

Jesus bemötte människor i relation till hur han läste av dem. De som var svaga och utsatta, bemötte han med värme och respekt. Ärliga sökare ställde han genomtänkta frågor till, för att hjälpa dem att tänka vidare. De som var hårda och dömande, kunde han vara ganska kärv emot.

Allt detta kan vi ta efter. Det som är helt unikt med Jesus är, att han är Guds son. Han har i sig själv en unik kunskap om Gud. Att förmedla en sådan kunskap, kan inte vi ta efter, utan vår uppgift är att förmedla det Jesus sagt. Och då är vi tillbaka till sanningssinnet: Tron på Jesus som uppståndna och Guds Son! Men vi kan tala om detta på sätt som andra upplever som tråkigt, eller på sätt som gör att människor känner sig sedda, förstådda och berörda.

Gunnar Persson

Gudstjänster i sommar

Varje tisdag kl 8.30: Veckomässa i Johannebergskyrkan
 Varje ons och tors kl 8.30 (uppehåll i juli): Morgonbön i Johannebergskyrkan

JUNI

Söndag 1-15 juni kl 10: Mässa med söndagsskola Buråskyrkan
 Söndag 1-15 juni kl 11: Högmässa Johannebergskyrkan
 Lördag 21 juni kl 11: Högmässa Johannebergskyrkan
 Söndag 22 juni kl 10: Sammalyst till Buråskyrkan
 Söndag 29 juni kl 10: Sammalyst till Buråskyrkan

JULI

Söndag 6 juli kl 10: Sammanlyst till Johannebergskyrkan
 Söndag 13 juli kl 10: Sammanlyst till Johannebergskyrkan
 Söndag 20 juli kl 10: Sammanlyst till Johannebergskyrkan
 Söndag 27 juli kl 10: Sammanlyst till Johannebergskyrkan

AUGUSTI

Söndag 3 aug kl 10: Sammanlyst till Buråskyrkan
 Söndag 10 aug kl 10: Sammanlyst till Buråskyrkan
 Söndag 17-31 aug kl 10: Mässa med söndagsskola Buråskyrkan
 Söndag 17-31 aug kl 11: Högmässa Johannebergskyrkan

Sommarcafé

Café Johanneberg har öppett hela sommaren. Andakt, café och gemenskap. Kaffe, te, saft med något gott till, 20 kr. Vi ses utanför kyrkporten när vädret tillåter.

Tisdagar kl 12-14
Johannebergskyrkan

Sjung i kör

Vi har körer för alla åldrar, för vana sångare och för dig som är nybörjare.

Just nu söker vi sångare till vokalsemblen Vox Johanna. Läs mer om våra körer på hemsidan eller ansök via koden.

Konferens? Retreat? Läger?

Vi vill uppmuntra dig att åka på retreat, kristna läger eller konferenser. Sök bidrag till deltagaravgiften från Stiftelsen Diakonins vänner. Ansök via församlingsrådet, skicka till ansökan till: mattias.sundkvist@svenskakyrkan.se

Någon att prata med

Ensamhet, dödsfall, livsval eller något helt annat kan uppta våra tankar. Behöver du prata med någon, vänd dig gärna till oss. Samtalen är kostnadsfria och vi har tystnadsplikt. Kontaktuppgifter på sid 2.

Tipsa om konfirmation!

Konfirmation är en unik och viktig upplevelse. Det handlar om gemenskap, tro, ansvar, glädje och ny vänskap. Vet du någon som är född 2011? Tipsa om att läsa mer och anmäla via hemsidan.

Församlingshelg

Kom med på höstupptakt för hela församlingen. Gudstjänst, undervisning för vuxna och program för barnen. God mat och varm gemenskap. Mer information och anmälan på hemsidan i augusti.

Lördag-söndag 13-14 september
Hjälmarreds folkhögskola

Rösta för en ljusare framtid

Söndag 21 september är det val i Svenska kyrkan. Vad du än röstar på påverkar det vårt arbete och gör stor skillnad i människors liv. Läs mer om hur, var och när du kan rösta på hemsidan.

Ditt medlemskap gör skillnad

Kul att du funderar på att bli medlem i Svenska kyrkan! Var med och bär hela bredden av kyrkans liv: gudstjänst, diakoni, musik, gemenskap och mycket mer. Läs mer på vår hemsida.

Glädjen i *lärande*

Min morfar växte upp i en liten by utanför Glommersträsk, på gränsen mellan Västerbotten och Norrbotten. Hans utbildning utgjordes av en 6-årig folkskola. I och med att det var en så kallad ambulerande folkskola, där lärarinnan reste runt mellan flera byaskolor, koncentrerades skol-

tiden till någon månad per termin.

Min far, född 1930, växte upp i en stor by i närheten av Piteå. Han var den andre någonsin från byn som tog studenten. Den förste som gjorde det var hans ett år äldre kamrat.

För min egen generation blev gymnasieutbildning näst intill ett obligatorium och idag har utvecklingen tagit ytterligare ett steg när en eftergymnasial utbildning i praktiken blir alltmer avgörande för möjligheten att få en anställning.

Vid ett besök för EFS mission i Tanzania följde jag en dag med en lärare till hans skola. Eftersom jag visste att det var skollov blev jag överraskad av att möta en skola full med elever. Till elever i årskurser med nationella prov hade nämligen rektorn erbjudit elever möjligheten att få studiehjälp under lovveckan. Istället för att vara lediga erbjöd sig lärare att finnas till hands på skolan. Med få undantag valde samtliga elever att tillbringa hela lovveckan med skolarbete.

Besöket gav mig en glimt av den tacksamhet över utbildningens möjlighet som jag anar fanns hos min morfars och min fars generationer. Den tacksamheten har tyvärr alltför ofta gått förlorad i vår tid, men den är i allra högsta grad levande i utvecklingsländer.

Utbildning är en stor del av det vardagliga livet inom Johannebergs församling med ett stort antal utbildningar, alltifrån förskolor till Chalmers tekniska högskola. Vi tackar Gud för de rika möjligheter till utbildning som erbjuds och vi ber om Guds välsignelse över elever, studenter och lärare.

Mattias Sundkvist, församlingsherde

